

УДК 378.014.61:004.9:334.7(4+477)

С.О. Зубков, д-р екон. наук, проф. (ДБТУ, Харків)

В.А. Гросул, д-р екон. наук, проф. (ДБТУ, Харків)

О.А. Круглова, канд. екон. наук, проф. (ДБТУ, Харків)

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕСУ

В епоху стрімких технологічних змін та глобалізації, цифрова трансформація бізнесу стала невід'ємною складовою успіху для підприємств будь-якого масштабу. Розуміння принципів, тенденцій та наслідків цього процесу є критично важливим для майбутніх фахівців, особливо в контексті європейської інтеграції та передових практик ЄС.

Цифрова трансформація стає необхідною умовою функціонування для сучасних бізнесів, особливо в умовах глобалізації та швидких технологічних змін. Вивчення ролі цифрової трансформації бізнесу є критично важливим для підготовки сучасних фахівців, оскільки цей процес впливає на всі аспекти економічної діяльності. Європейський досвід у цій сфері демонструє, що цифровізація не лише підвищує ефективність бізнес-процесів, але й сприяє створенню нових бізнес-моделей, які відповідають сучасним вимогам ринку. Європейський досвід у цій сфері може слугувати цінним орієнтиром для підготовки відповідних фахівців в Україні.

Цифрова трансформація дозволяє підприємствам адаптуватися до швидко змінюваного середовища. Підприємства, які впроваджують цифрові технології, отримують можливість швидше реагувати на зміни в попиті та пропозиції, що є особливо важливим в умовах глобальних криз, таких як пандемія або економічні потрясіння. Це підкреслює необхідність навчання здобувачів освіти не лише теоретичним основам, але й практичним навичкам, які дозволять їм ефективно використовувати цифрові інструменти в бізнесі.

Цифрова трансформація також сприяє розвитку інновацій. Впровадження нових технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн та аналітика даних, відкриває нові можливості для бізнесу, дозволяючи створювати більш ефективні та адаптивні бізнес-моделі. Здобувачі освіти, які навчаються цим технологіям, стають конкурентоспроможними на ринку праці, оскільки можуть впроваджувати інновації у своїй професійній діяльності.

Крім того, важливість вивчення цифрової трансформації полягає в тому, що вона формує у здобувачів освіти розуміння необхідності

інтеграції цифрових технологій у всі аспекти бізнесу. Це включає не лише економічні, управлінські та фінансові процеси, але й маркетинг, обслуговування клієнтів, управління ланцюгами постачання тощо. Знання про те, як цифрові технології можуть підвищити ефективність цих процесів, є важливими для успішної кар'єри в сучасному бізнес-середовищі.

Нарешті, цифрова трансформація бізнесу також має соціальний вимір, оскільки вона впливає на ринок праці та вимоги до навичок працівників. В умовах цифровізації зростає потреба у фахівцях, які володіють цифровими навичками, що робить їх більш затребуваними на ринку праці. Це підкреслює важливість навчання здобувачів освіти не лише технічним навичкам, але й розвитку м'яких навичок, таких як критичне мислення, креативність та здатність до адаптації.

Отже, вивчення ролі цифрової трансформації бізнесу є необхідним для підготовки молодих фахівців, які зможуть ефективно працювати в умовах сучасної економіки. Європейський досвід демонструє, що інтеграція цифрових технологій у бізнес-процеси є ключем до успіху, і здобувачі освіти мають бути готовими до цих викликів.

Слід наголосити на тому, що навчання цифрової трансформації бізнесу в Європейському Союзі має свої особливості, які відображаються в інтеграції новітніх технологій, адаптації до змінюваних умов ринку та розвитку відповідних компетенцій у здобувачів освіти. Цей процес є важливим для підготовки фахівців, здатних ефективно працювати в умовах швидкої цифровізації.

Європейські університети акцентують увагу на міждисциплінарному підході до навчання цифрової трансформації. Це означає, що здобувачі освіти отримують знання не лише в галузі інформаційних технологій, але й в економіці, управлінні, маркетингу та інших сферах, що дозволяє їм розуміти комплексність бізнес-процесів у цифрову епоху. Європейські навчальні програми часто включають курси з аналізу даних, штучного інтелекту та управління проектами, що допомагає здобувачам розвивати навички, необхідні для успішної реалізації цифрових стратегій.

Важливим аспектом є практична орієнтація навчання. Університети в ЄС активно впроваджують проекти, стажування та практичні заняття, що дозволяє здобувачам освіти отримувати реальний досвід роботи з цифровими технологіями. Це сприяє розвитку навичок, які є критично важливими для адаптації до швидко змінюваного бізнес-середовища. Наприклад, підприємства, які використовують цифрові

платформи та аналітику, можуть значно підвищити свою продуктивність і конкурентоспроможність.

Європейські навчальні програми з цифрової трансформації бізнесу активно включають елементи сталого розвитку та соціальної відповідальності. Це означає, що здобувачі освіти набувають навички не лише впроваджувати цифрові технології, але й робити це з урахуванням екологічних та соціальних аспектів. Студенти вчаться враховувати вплив своїх рішень на суспільство та навколишнє середовище, що є важливим у контексті сталого розвитку. Це підкреслює необхідність формування у молодих фахівців відповідальності за свої дії в умовах цифровізації.

Важливою є роль державної політики в підтримці цифрової трансформації. Європейський Союз активно впроваджує ініціативи, такі як Єдиний цифровий ринок, що сприяє розвитку цифрових технологій і підвищенню конкурентоспроможності. Окрім законодавчих ініціатив, ЄС також інвестує значні кошти у розвиток цифрової інфраструктури, дослідження та інновації, а також підвищення цифрової грамотності населення. Такий комплексний підхід створює сприятливі умови для навчання та впровадження нових технологій у бізнес-процеси.

Безперечно, важливим елементом є співпраця між університетами та бізнесом. Європейські навчальні заклади активно співпрацюють з компаніями для розробки навчальних програм, які відповідають потребам ринку. Це дозволяє здобувачам освіти отримувати актуальні знання та навички, що підвищує їхню конкурентоспроможність на ринку праці. Підприємства, зі свого боку, отримують доступ до кваліфікованих кадрових ресурсів, здатних ефективно використовувати новітні технології та сприяти їхньому подальшому розвитку. Така співпраця є взаємовигідною та є важливим фактором успішної цифрової трансформації як на рівні окремих підприємств, так і на рівні економіки країни в цілому.

Таким чином, інтеграція вивчення цифрової трансформації бізнесу в систему вищої освіти України, з урахуванням європейського досвіду, є необхідною умовою для підготовки фахівців, здатних ефективно працювати в умовах цифрової економіки та сприяти сталому розвитку країни. Це вимагає міждисциплінарного підходу, який включає оновлення навчальних програм з акцентом на етичні аспекти, розвиток партнерства з бізнесом, впровадження інноваційних методів навчання та створення відповідної інфраструктури в освітніх закладах. Такий підхід дозволяє формувати фахівців, готових до викликів сучасного цифрового світу.